

En villrein er en villrein når den kan leve i flokker som streifer over store områder, bruker varierte beiteområder og er en del av menneskers opplevelse og høsting.

Villrein &. Samfunn 2004. En veiledning til bevaring og bruk av Europas siste villreinfjell.

Tiltaksplan for Knutshø

Oppdraget

Forventninger

Proessen

1.3.2023

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Knutshø villreinområde

1776 km² – mål om 1500 dyr

Kommuner med areal

Tynset

Alvdal

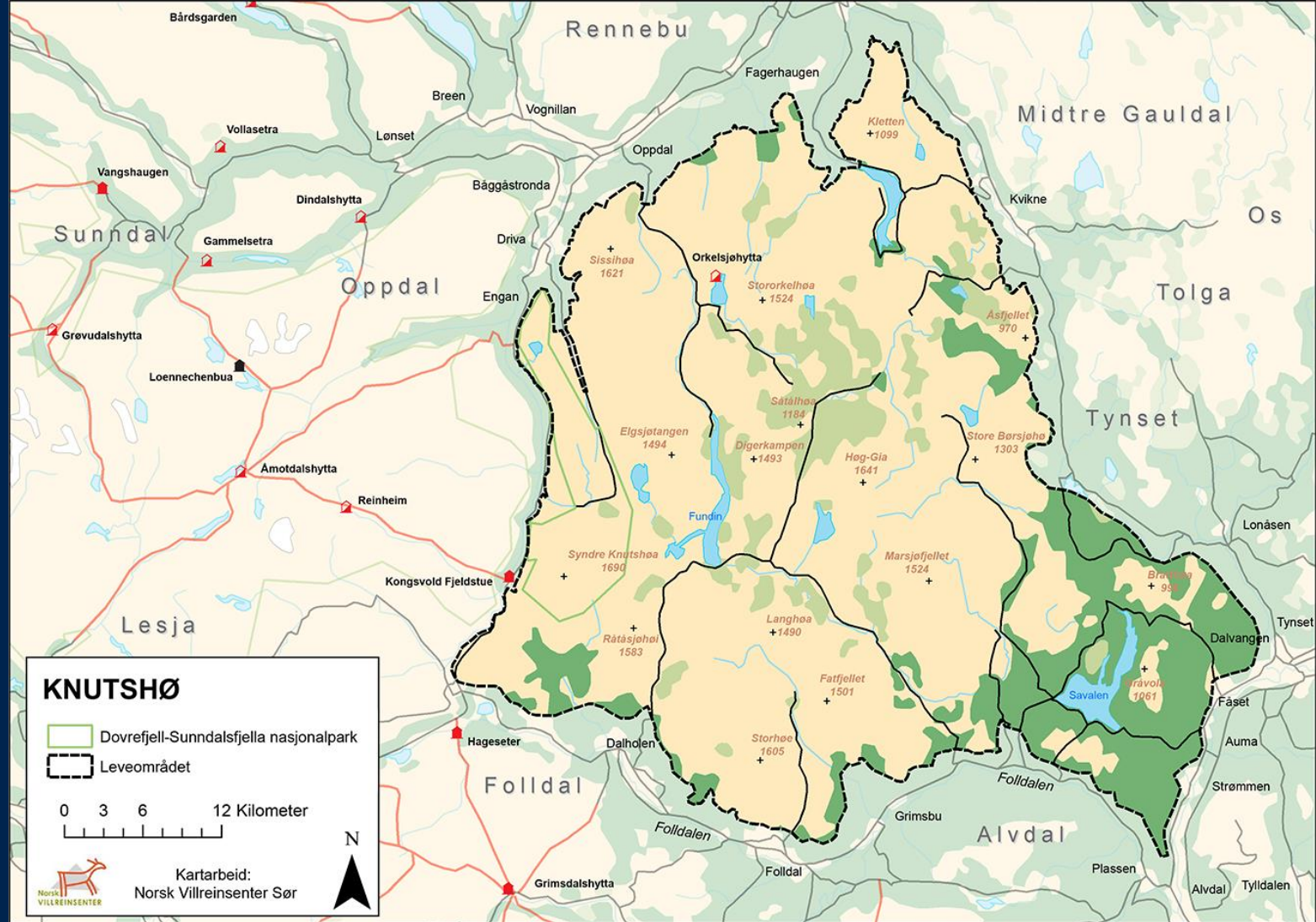
Folldal

Dovre

Oppdal

Rennebu

Nasjonalt villreinområde

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Regjeringen - 5. okt. 2022

Utviklinga for villreinen i Noreg har over lang tid gått i feil retning. Regjeringa har difor vedtatt å lage ei stortingsmelding og tiltaksplanar for dei einsskilte nasjonale villreinområda. Her vil regjeringa vurdere kva for grep som må tas for å berge villreinen.

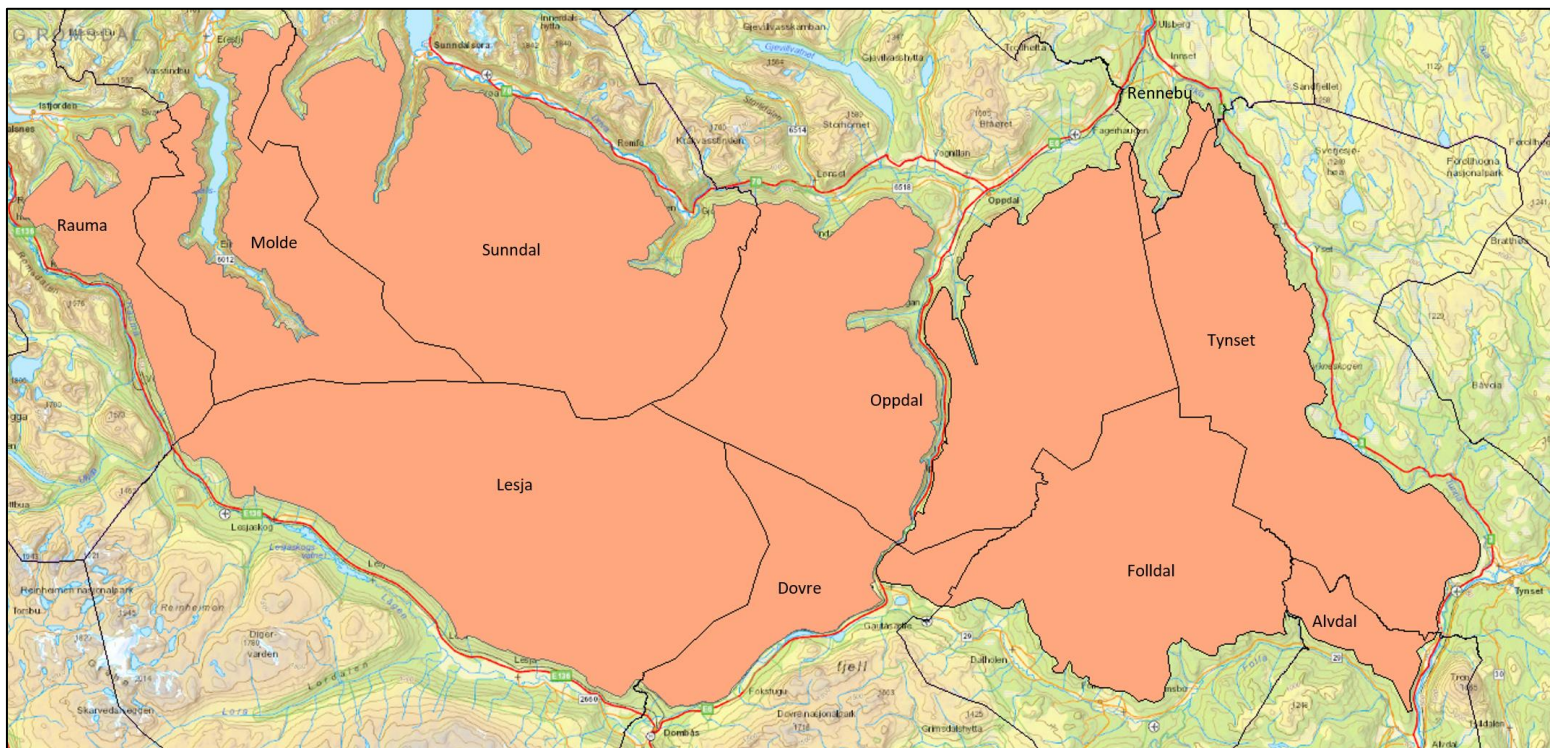
Klima- og miljødepartementet 20. des. 2022

«Målsetjinga med stortingsmeldinga er å sikre og forankre naudsynte og langsiktige endringar i gjeldande politikk og rammeverk for å kunne betre situasjonen for villrein. Det er ei ambisiøs målsetjing som krev at alle dei involverte sektorane jobbar saman og bidreg med sin del av jobben for å lukkast.»

Statsforvalteren i Trøndelag er oppnevnt som hovedansvarlig statsforvalter for de to villreinområdene Snøhetta og Knutshø.

Forankret i Forskrift om forvaltning av hjortevilt med kommentarer, 2016.

Dette er årsaken til at Statsforvalteren i Trøndelag har fått oppdraget med å lede arbeidet med å lage utkast til tiltaksplaner for begge disse områdene.

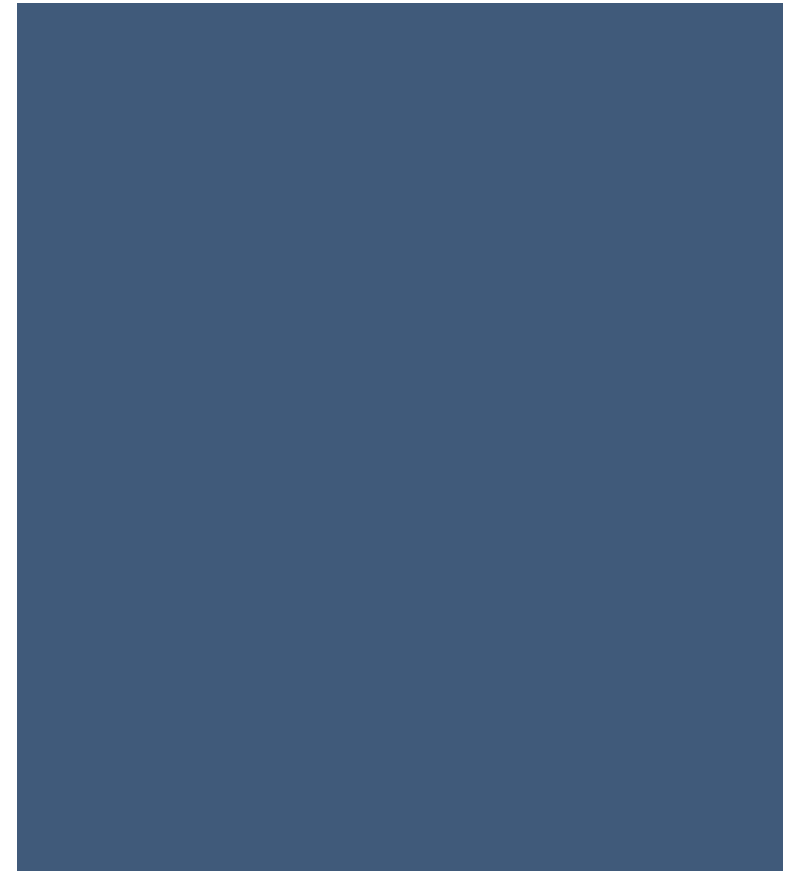
Oppdraget

Å lage utkast til tiltaksplan.

Planene skal redusere de negative påvirkningene på villreinen i Knutshø, slik at målet i kvalitetsnormen kan bli nådd.

Målet er minimum middels kvalitet.

På lengre sikt også er et mål at området skal ha god kvalitet.

Statsforvalteren i Trøndelag fikk oppdraget i brev fra Miljødirektoratet i november 2022, utdypet februar 2023.

Utkastet til tiltaksplanen skal leveres innen **1. desember 2023**.

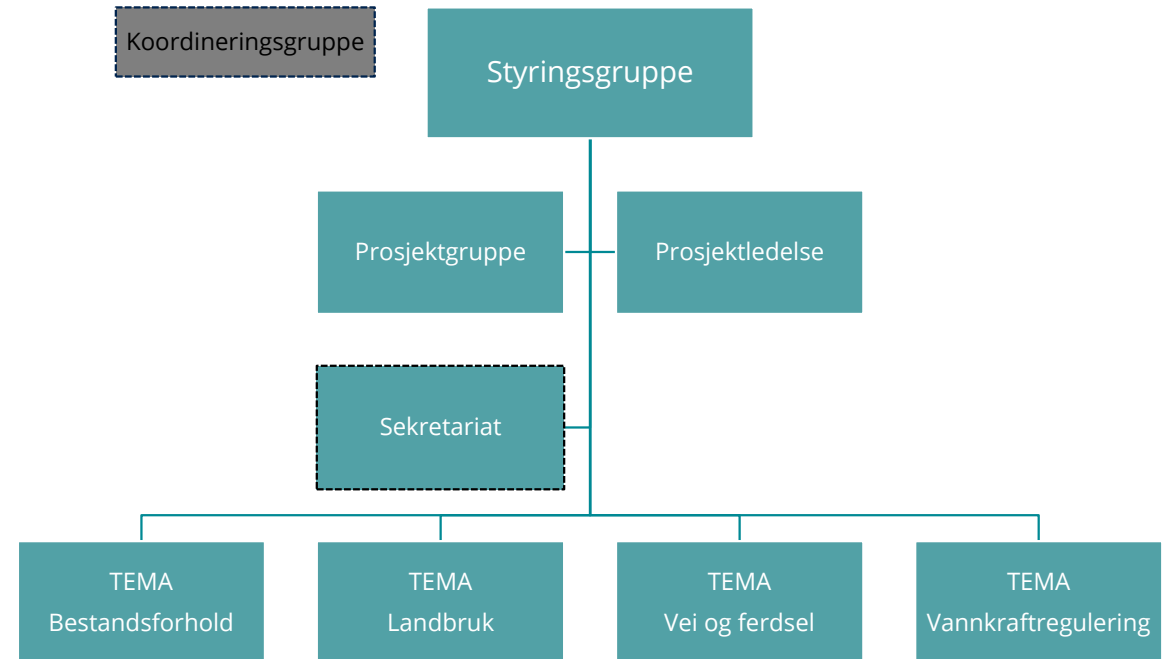
Organisering av arbeidet

Hvem sitter i styringsgruppa?

- Statsforvalteren i Trøndelag - tildelt oppdraget

Hvem sitter i koordineringsgruppa?

- Statsforvalteren i Innlandet
- Statsforvalteren i Trøndelag

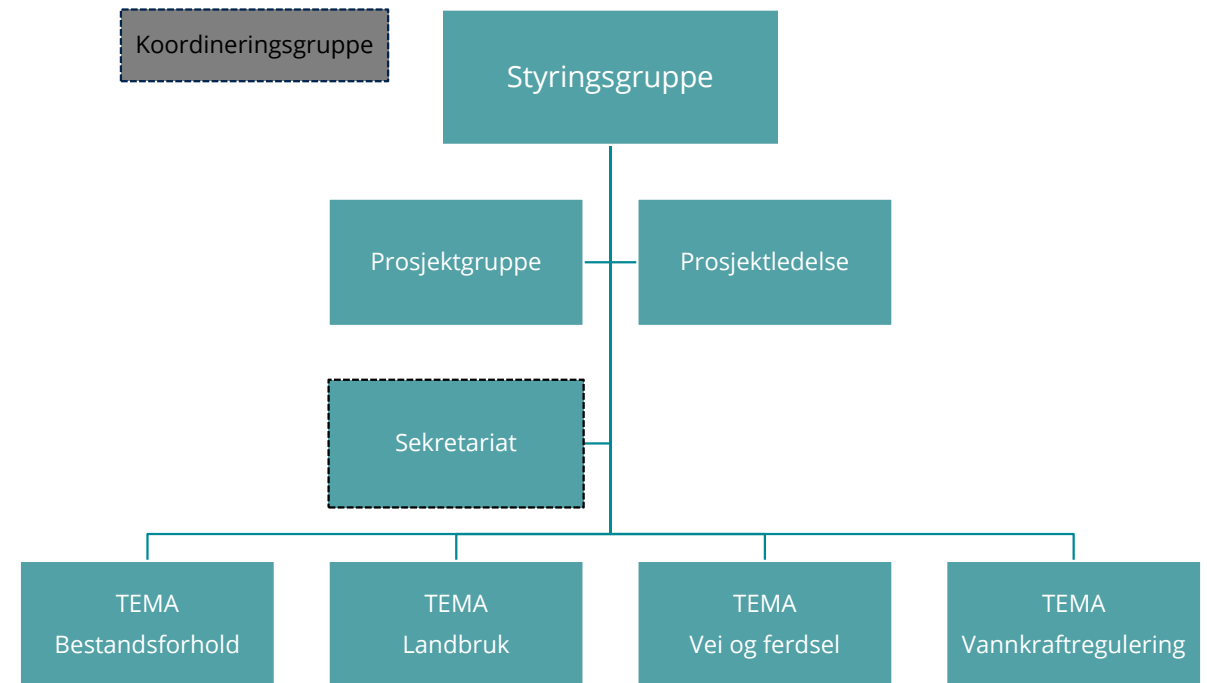

Organisering av arbeidet

Hvem er representert i prosjektgruppa?

- Kommuner fra begge fylker
- Felles representant for fylkeskommunene
- Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
- Knutshø Villreinutvalg
- Verneområderepresentant
- Statsforvalteren i Innlandet og Trøndelag
- Villreinsenteret er sekretariat

Hovedmål for prosjektgruppa

Prosjektgruppa skal utrede tiltak som er nødvendige for å bedre forholdene for villreinen – påvirkningsanalysene.

For foreslått tiltak skal:

- Nytteverdien for villreinen beskrives
- Øvrige konsekvenser beskrives
- Grove kostnadsoverslag utarbeides
- Nullalternativ beskrives, det vil si framtidig situasjon for villreinen dersom foreslåtte tiltak ikke gjennomføres.

Identifisere hvem som «eier utfordringen» og hvem som eier relevante virkemiddel som kan løse utfordringen/-ene.

Planlagt fremdriftsplan i 2023

Innledende prosess - involvering - problemforståelse - etablering av prosjekt	
Januar, februar	Innledende møter, planlegging av prosjekt, utarbeidelse av prosjektbeskrivelse. Etablering av grupper. Informasjonsarbeid.
Mars	Oppstart- og informasjonsmøter, oppstart av prosjektgruppe, problemforståelse, innspill til scenariekjøring. Innspillsmuligheter .
Arbeid med forslag til tiltak – første runde	
Mars	Ta imot og vurdere innspill. Oppstart på fagtema og arbeidsgrupper. Arbeidsperiode for villreinsenter og statsforvalter. Fremlegging av utfordringer for prosjektgruppe.
April	Ta imot og vurdere innspill . Statsforvalter, villreinsenter, prosjektgruppe, arbeidsgruppe, arbeider med tiltak og utfordringer. Temamøter.
Første utkast til tiltaksplan	
Mai	Nye åpne informasjonsmøter. Møte med aktørene - gjennomgang av første oversikt over tiltak. Muligheter til å komme med nye innspill . Forankring av forslag til tiltak.
Juni	Arbeidsperiode for statsforvalter, villreinsenteret og prosjektgruppa. Innarbeiding av innspill. Forankring i egen organisasjon. Levere økonomi- og avviksrapport til Miljødirektoratet. Møte med interdepartemental arbeidsgruppe om stortingsmelding, erfaringer og problemstillinger.
August	Utveksling av informasjon mellom arbeidet med stortingsmelding og tiltaksplaner. Arbeidsperiode.
Andre utkast til tiltaksplan	
September	Nye åpne informasjonsmøter. Siste innspillsmulighet . Arbeidsperiode for statsforvalter, villreinsenteret og prosjektgruppa.
Tredje utkast til tiltaksplan	
Oktober	Møtevirksomhet - forankring av tredje forslag hos aktører som har tiltak. Foreløpig utkast til sluttrapport til Miljødirektoratet. Møte med interdepartemental arbeidsgruppe. Siste arbeidsperiode for statsforvalter, villreinsenteret og prosjektgruppa. Justeringer.
November	Vurdering og forankring hos statsforvalter.
1. des. 2023 levere utkast til tiltaksplan til Miljødirektoratet	

Har vi nok kunnskap?

JA. Vi har for mye kunnskap til å
ikke gjøre noe

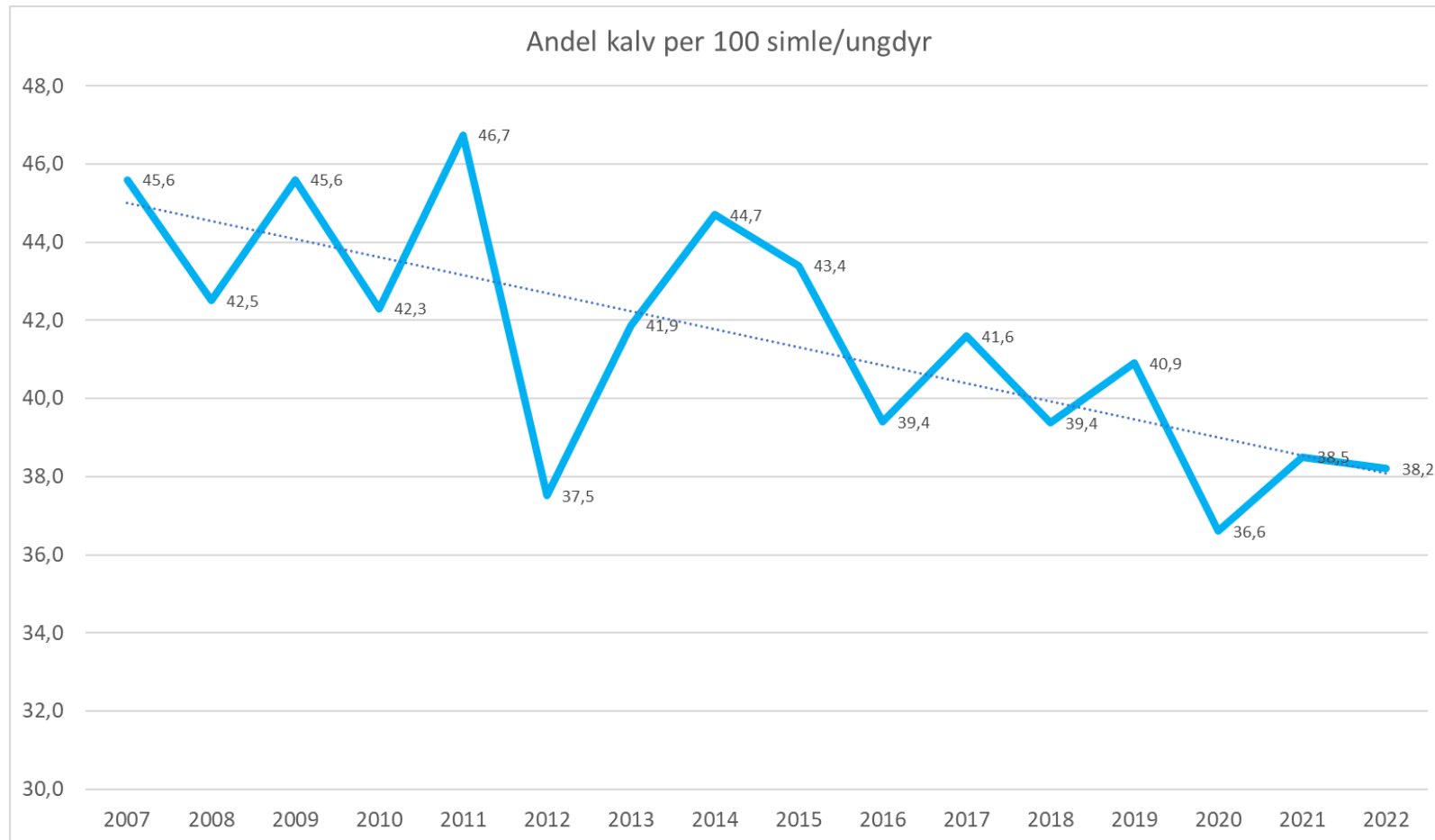
I Knutshø har det vært en nedadgående trend i slaktevektene på kalv. Gjennomsnittsvekten for de fem siste årene er 16,1 kg og tilsier en klassifisering til middels. Det er imidlertid en statistisk sikker nedgang i vektene. Dette gjør at den endelige klassifiseringen av slaktevekter settes til dårlig kvalitet = Rødt.

I Knutshø har det vært en nedadgående trend i slaktevektene på kalv. Gjennomsnittsvekten for de fem siste årene er 16,1 kg og tilsier en klassifisering til middels. Det er imidlertid en statistisk sikker nedgang i vektene. Dette gjør at den endelige klassifiseringen av slaktevekter settes til dårlig kvalitet = Rødt.

Det er i tillegg en langvarig synkende produksjon av kalv i Knutshø villreinområde

Kilde. Overvåkingsprogrammet, NINA.

© Statsforvalteren i Trøndelag

Påvirkningsanalysen for Knutshø – Hva gjør vi med dette?

De negative trendene i slaktevekter hos kalv kan skyldes flere og eventuelt samvirkende faktorer.

Sterk beitebelastning på de tilgjengelige barmarksbeitene og eventuelle effekter av den dokumenterte parasittbelastningen kan sammen med andre forhold, slik som forstyrrelser fra omfattende ferdsel i terrenget, være mulige årsaker.

I Einundalen går deler av elva fra Fundin åpen om vinteren og er trolig en barriere for reinens vandringer.

Det vil også være nyttig å foreta en grundig bestandsdynamisk analyse for å se i hvilken grad klima og andre påvirkningsfaktorer kan bidra til å forklare den negative utviklingen i slaktevekter.

Kom med forslag til å løse disse antatte utfordringene?

www.nina.no

2126 Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein
Første klassifisering – 2022

NINA Rapport

Christer M. Rolandsen, Torkild Tveraa, Vegard Gundersen, Knut H. Røed, Hans Tømmervik, Kjersti Kvie, Jørn Våge, Anna Skarin, Olav Strand

www.nina.no

1019 Villreinens arealbruk i Knutshø
Resultater fra GPS-undersøkelsene

NINA Rapport

Olav Strand, Vegard Gundersen, Per Jordhøy, Roy Andersen, Ingrid Nerhoel, Manuela Panzacchi og Bram Van Moorster

JA. Vi har for mye kunnskap til å
ikke gjøre noe?

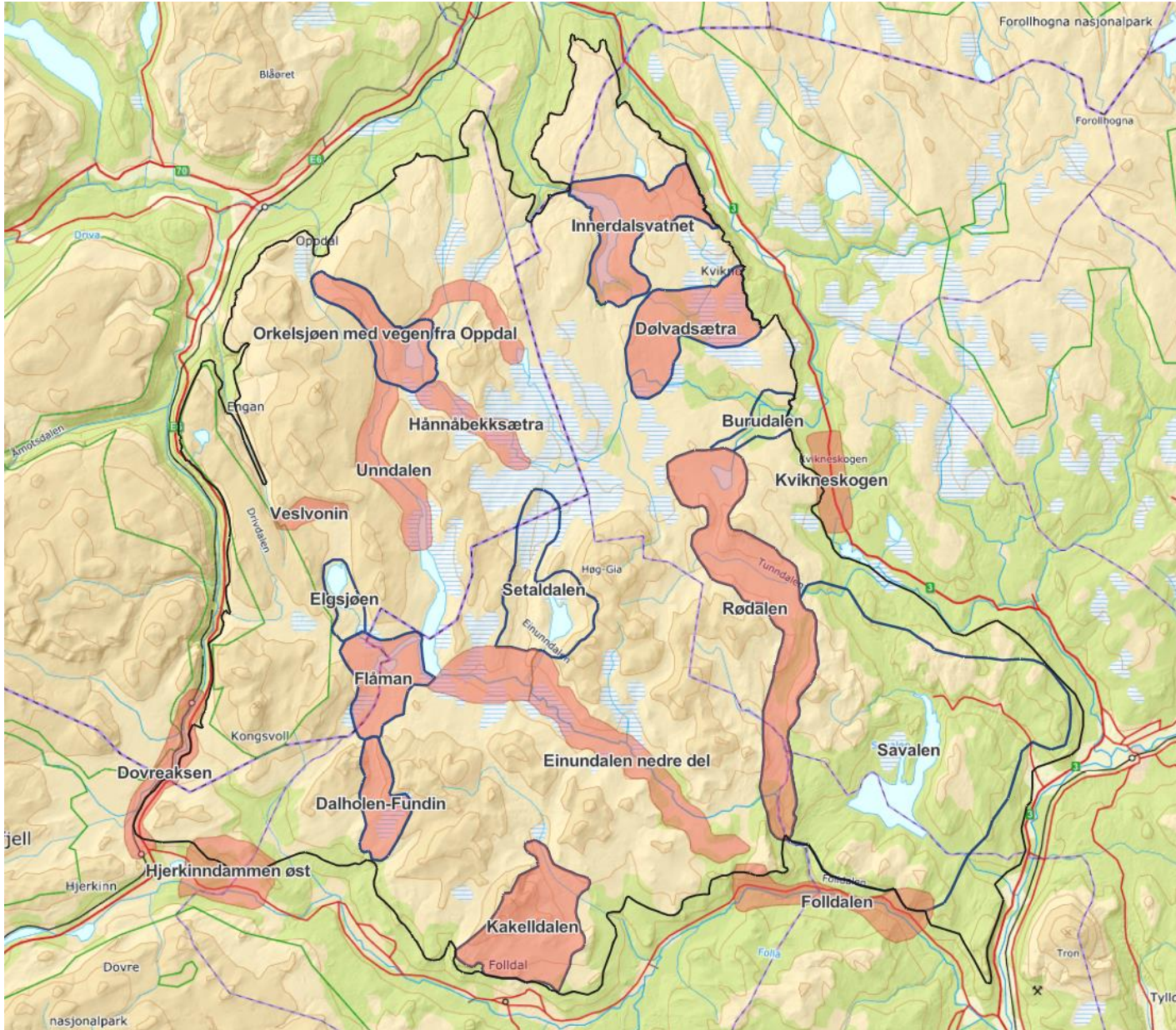

Hva kan arbeidet bety i praksis?

Arbeidet skal lede til et utkast til en tiltaksplan. Konkrete tiltak kan være:

- Bestandsforvaltning-jaktutøvelse
- Tiltak for å redusere parasittmengde
- Regulering av ferdsel
- Regulere vei og anlegg
- Endre regelverk
- Tilrå andre utredninger

Dette er eksempler på tema som prosjektgruppa vil vurdere for utredning og tiltak.

Prosjektgruppe + Statsforvalteren i Trøndelag

- Utkast til tiltaksplan oversende til Miljødirektoratet innen 01.12.2023.
- Statsforvalteren oversender sine egne anbefalinger om prioritering av tiltak og videre arbeid med oppfølging.

Miljødirektoratet

- Videre sender alle planene til Klima- og miljødepartementet innen 15.12.2023.

Klima- og miljødepartementet

- Utkast til tiltaksplaner tas inn i arbeidet med stortingsmelding.
- Vurdere bruk av eksisterende og nye virkemidler, utforming av ny politikk.
- I løpet av 1. kvartal 2024 tas planene til behandling med sikte på at regjeringen fastsetter og godkjenner planene innen utgangen av 2024.

Kontaktinformasjon:

Bjørn Rangbru, tlf 73199203, e-post: bjorn.rangbru@statsforvalteren.no

Simon Heier, tlf 74168085, e-post: simon.heier@statsforvalteren.no

Statsforvalteren i Trøndelag, e-post: sftlpost@statsforvalteren.no

